

rås, afstraffas dermed. *S. ondt*, nödgas utstå mycket ondt. *Han skall få s. ondt för det* (tonvigten på *det*), det skall han få umgälla. (Fam.) *Kom och slit ondt hos mig*, kom till mig och håll till godo med hvad huset förmår. *S. en hund*, stå hårdt, vara illa utsatt. — *S. sig*, v. r. Rycka sig. *S. sig ifrån någon*. *S. sig lös*. — *S-s*, v. d. Våldsamt rycka hvarandra i kläderna och håret; ryckas med hvarandra om något. *S-s och släss*. *S. om något*. — *Syn*. *Dragas*, *Tags*, *Nappas*. — *S-nde*, part. akt. Brukas som part. pass. i uttrycket *S. varor*, sådana som äro underkastade sliting. — *Sliten*, part. pass. Nött. *Slitna kläder*. — *Slitande*, n. 4.

SLITAGE, slitäsch, n. 3. (till formen bildadt efter franskan) Den sliting eller nöting, ett fartyg lider, så väl på skrof som inventarier, och hvarigenom dess värde ärligen förminkas.

SLITLÄRFET, n. 3. Starkt lärfet att slita på. **SLITNING**, f. 2. 1) Handlingen, verkningen, då något slites. — 2) (om kläder, o. s. v.) Nöting. *Seglens s.* — 3) (mest i plur.) Smärtsam känsla i en kroppsdell, liksom af något våldsamt slitande. *S-ar i magen*.

SLITSA, slitsta, v. a. 1. (snick.) Sammanfoga ändarna af två trästycken på det sätt, att den ena är skuren till tappar och den andra har motsvarande fördjupningar. — *Slitsning*, f. 2.

SLOCKNA, v. n. 1. 1) Upphöra att brinna. *Elden, ljuset, tobakspipan s-de*. *S. út*, se *Ut-slockna*. — *Syn*. *Afslockna*. — 2) (fig.) *Dö*. *Hon s-de som ett ljus*. *S. út* (om ätter), dö ut, gå ut. — *Slocknande*, n. 4. o. *Slockning*, f. 2.

SLOK, m. 2. ell. **SLOKER**, m. sing. 1) (af *Sloka*, gå och drifva; fam.) Lat odugling. — 2) Se *Slokgräs*.

SLOKA, v. n. 1. 1) Hänga slapp och nedböjd. *Blommorna s. Öronen s. på hunden*. *En hatt som s-r*, som hänger ned af brist på stadga. — 2) Låta något nedhänga slappt. *Fågeln s-r med vingarna*. *Hunden s-r med öronen, med svansen*. Aktivt säges äfv. *S. vingarna, öronen, svansen*. — 3) Stryka sysslösls omkring. I denna bem. numera föga brukligt. *Gå och s.*

SLOKBJÖRK, f. 2. Se *Hängbjörk*.

SLOKGRÄS, n. 3. Örtsläglet *Melica*.

SLOKHATT, m. 2. (fam.) *Slokig hatt*.

SLOKIG, a. 2. 1) *Slokande*. *S. hatt*. *S-a blommor*. — 2) (fam.) Som liknar en slok. *Se s. ut*, se ut som en slok.

SLOKTISTEL, m. 2. pl. — *tistlar*. En Tistelart med slokande blommor. *Carduus nutans*. **SLOKÖRA**, n. 4. pl. — *öron*. (fam.) *Slokan-de öra*. *En hund med s-öron*.

SLOKÖRIG, a. 2. (fam.) Som har sloköron. *En s. hund*.

SLOM (slutet o), m. 2. pl. *slommar*. Stor nors. Kallas äfv. *Norskung*.

SLOPA, v. a. 1. *S. ett fartyg*, söndertaga det, för att använda dess brukbara delar till andra behof. — *Slopande*, n. 4. o. *Slopning*, f. 2.

SLOTT, n. 3. (t. *Schloss*, af *schliessen*, sluta, stänga) 1) (ursprungl.) Fäste, borg. — 2) Stort palats, säte för eller tillhörigt furstar eller adeliga ätter. *Kejsertligt, kungligt, furstligt s.* *Många s. äro numera i ofråsemåns ägo*. Se äfv. *Bygga*. — *Ss*. *S-sbetjening*, *-sborggård*, *-shöfding*, *-skyrka*, *-skällare*, *-smur*, *-sport*, *-storn*, *-strädgård*, *-svakt*.

SLOTTER, se *Slätter*.

SLOTTSBACKE, m. 2. pl. — *backar*. *Backe*, hvarpå ett slott är bygd.

SLOTTSFOGDE, m. 2. pl. — *fogdar*. 1) (ford.) Kommandant på slott eller fästning. — 2) (nu) Tjensteman, som har tillsyn och handhafver ordningen på ett slott. — *Ss*. *S-syssla*.

SLOTTSFÖRSAMLING, f. 2. Kyrkoförsamling, hvars medlemmar hålla sin gudstjenst i en slottskyrka.

SLOTTSGATA, f. 4. *Gata*, som går förbi eller fram till ett slott.

SLOTTSGRAF, f. 2. pl. — *grafvar*. *Graf* kring ett befästadt slott.

SLOTTSHJELP, f. *S-en*, en skatt, som ursprungligen beviljades till Stockholms slottsbyggnad år 1727.

SLOTTSKANSLI, slåttskansli, n. 3. Öfverståhållarens i Stockholm eller en länsstyrelses kansli för lagsökningar, o. d. [-cancelli, -kantzli, -kansli.]

SLOTTSKANSLIBETJENT, m. 3. Tjensteman vid slottskansliet, som verkställer utsökningar o. d.

SLOTTSKAPELL, --på'll, n. 3. o. 5. *Kapell* på ett slott, der gudstjensten förrättas för fursten och hans hof, samt för slotts församling, om sådan finnes. — Äfv. *Slottskyrka*. [-capell.]

SLOTTSKNEKT, m. 2. *Lägre hofbetjent*, som vakar öfver ordningen vid ett slott.

SLOTTSLOFVEN, m. sing. indef. (i medeltiden) 1) Kommandantskapet på ett befästadt slott. — 2) Äfv. själva kommandanten.

SLOTTSPLAN, m. 3. *Plan* utanför ett slott, eller hvarpå ett slott är beläget.

SLOTTSPREDIKANT, m. 3. eller

SLOTTSPREST, m. 3. *Prest*, som tillhör en slotts församling, tjänstgör i en slottskyrka.

SLOTTSRÄTT, m. 3. Så kallades den särskilda domstol, som tillföre funnits för de lagbrott, hvilka begingos inom området af konungens slott, m. m.

SLUDDRA, v. n. 4. (fam.) *Hushålla värds-löst med något*. *S. bört*, se *Bortsluddra*.

SLUG, a. 2. 1) Som klyftigt utfinner tjenliga medel för sina ändamål och icke lätt låter lura sig af andra. *Han var mig för s. att nappa på kroken*. (Fam.) *S. som en höna*, enfaldig. — *Syn*. Se *Klok*. Äfv. *Fin*, *Förslagen*. — 2) Som röjer, tillkännagifver slughet. *S-t uppförande*. — 3) Som har sitt fulla förnuft. Endast i negativa satser. *Han är ej rätt s.* — *Syn*. *Klok*. — 4) Se *Klok*. 4. *Jag blir ej rätt s. derpå*.

SLUGHET, f. 3. Egenskapen att vara slug. — *Syn*. *Klokhet*, *Finhet*, *Förslagenhet*, *Finess*, *Vishet*, *Förstånd*, *Förnuft*; *Ändamålsenlighet*, *Lämplighet*.

SLUGHUFVUD, n. 4. (fam.) *Slug person*.

SLUGT, adv. 1) På ett slugt sätt, med slughet. — *Syn*. *Klokt*, *Vist*, *Visligen*, *Förnuftigt*, *Förståndigt*, *Lämpligt*, *Ändamålsenligt*.

SLUKA, v. a. 1. (Äfv. i Impf. *Slök*.) Häftigt och med glupskhet svälja eller förtära. *S. maten*. *Lejonet s-de sill rof*. I samma mening säges äfv. *S. ned, upp*, och (i lägre språket) *S. i sig*. (Fig.) *S. orden*, uttala dem så, att hälften liksom uppslukas, så att de ej höras tydligt. *S. något med ögonen*, med brinnande begär eller stort deltagande beskåda. — *Slukande*, n. 4.

SLUKARE, m. 3. (mindre brukl.) En, som slukar.

SLUKFISK, m. 2. Se *Svalgfisk*.

SLUMMER, m. sing. Tillstånd af halvsömn, hvarur man lätt uppvaknar, och skiljande sig genom en sakta, mindre djup andedrägt ifrån *Sömn*. **SLUMMERAKTIG**, a. 2. (fam.) Se *Sömn-*